

Recomanació del Consell d'Europa sobre el pluralisme als mitjans de comunicació

El 20 de desembre del 2000, el Comitè de Ministres del Consell d'Europa va aprovar la Recomanació Rec(2000)23, relativa a la independència i les funcions de les autoritats de regulació del sector de la radiodifusió. Les seves línies directrius, presentades de forma resumida, són les següents.

1 Quadre legislatiu general

Els Estats membres haurien d'establir autoritats de regulació del sector de la radiodifusió. Els reglaments i procediments que regulin el seu funcionament haurien d'establir amb claredat la seva independència i protegir-la.

La llei ha de definir clarament les obligacions i les competències de les autoritats de regulació, així com els mitjans per al seu funcionament, els procediments de nominació dels seus membres i les modalitats del seu funcionament.

2 Nominació, composició i funcionament

Les regles que regeixin aquestes autoritats, en particular la seva composició, són un element clau de la seva independència. Així doncs, s'haurien de definir les regles de manera que protegeixin les autoritats de tota ingerència externa, especialment per part de les forces polítiques o d'interessos econòmics.

A tal efecte, les regles haurien de definir clarament un règim d'incompatibilitats de manera que s'eviti:

- que les autoritats de regulació estiguin sota la influència del poder polític;
- que els membres de les autoritats de regulació exerceixin funcions o tinguin interessos en empreses o altres organismes del sector dels mitjans de comunicació, o en sectors connexos, que poguessin provocar un conflicte d'interessos en qualitat de membre de l'autoritat de regulació.

D'altra banda, les regles haurien de garantir que els membres de les autoritats:

- siguin elegits de manera democràtica i transparent;
- no rebin cap mandat ni rebin instruccions de cap particular ni instància;
- s'abstinguin d'efectuar declaracions o d'emprendre tota acció susceptible de causar perjudici a la independència de les seves funcions o d'extreure'n cap profit.

Les regles haurien de definir allò relatiu a la revocació dels seus membres, de manera que s'eviti que aquesta pugui ser un mitjà de pressió política.

En particular, la revocació només hauria de ser possible en el cas de no respectar les regles en matèria d'incompatibilitats.

Donat el caràcter específic del sector de la radiodifusió, les autoritats de regulació haurien d'incloure experts en les matèries que els siguin assignades.

3 Independència financera

La llei hauria d'establir criteris clars pel que fa a les modalitats de finançament de les autoritats de regulació; és un altre element clau de la seva independència.

Les autoritats públiques no haurien d'utilitzar el seu poder de decisió financera per interferir en la independència de les autoritats de regulació.

4 Poders i competències

Poders en matèria de regulació

Subjectes a una delegació clarament definida pel legislador, les autoritats de regulació haurien de tenir el poder d'adoptar normes i línies directrius de regulació relatives a les activitats dels operadors.

Concessió de llicències

Una de les tasques essencials de les autoritats de regula-

ció del sector és normalment la concessió de llicències de radiodifusió. La llei hauria de definir clarament les condicions fonamentals i els criteris que regeixin la concessió i renovació de les llicències.

Les regles que regulin els procediments de concessió de llicències haurien de ser clares i precises, i aplicades de manera oberta, transparent i imparcial. Les decisions preses en la matèria per les autoritats reguladores hauria de ser objecte d'una apropiada publicitat.

Les autoritats de regulació haurien de prendre part en el procés de planificació de les freqüències nacionals atribuïdes als serveis de radiodifusió. Haurien de tenir plenes competències en l'autorització als operadors a prestar serveis de programes sobre les freqüències atribuïdes a la radiodifusió. Això darrer no té cap efecte sobre l'atribució de freqüències als operadors de xarxes de transmissió, en aplicació de la legislació de telecomunicacions.

Seguiment del respecte als compromisos i obligacions dels radiodifusors

Una altra funció essencial de les autoritats de regulació hauria de ser la vigilància sobre el respecte a les condicions establertes per la legislació i les llicències atorgades. En particular, haurien de vigilar el respecte en base als principis i enunciats de la Directiva Europea de Televisions sense Fronteres, amb especial èmfasi als principis definits a l'article 7.

Les autoritats de regulació no haurien d'exercir cap control a priori sobre els programes, i la seva vigilància hauria de ser sempre després de la seva emissió.

Les autoritats de regulació haurien de tenir el dret de sol·licitar i rebre informacions als radiodifusors, atès que això és necessari per al correcte desenvolupament de la seva tasca.

Les autoritats de regulació haurien de tenir plenes competències per examinar totes les queixes que hi pugui haver dins del seu àmbit d'actuació i de publicar de forma periòdica les seves conclusions sobre la matèria.

Quan un radiodifusor no respecti la llei o les condicions específiques de la seva llicència, les autoritats de regulació

haurien de tenir la capacitat d'imposar sancions de conformitat amb la llei.

La llei ha de preveure i establir una sèrie de sancions, començant per l'advertència. Tota sanció ha de ser proporcionada i no es pot prendre sense que el radiodifusor hagi tingut la possibilitat d'explicar-se. D'altra banda, tota sanció ha de ser susceptible de control pels tribunals competents segons la llei de cada Estat membre.

Competències enfront dels radiodifusors de servei públic

Les autoritats de regulació poden assumir la funció pròpia dels òrgans de control dels ens de radiodifusió pública, respectant sempre la seva independència editorial i la seva autonomia institucional.

5 Responsabilitat

Les autoritats de regulació haurien de donar comptes de la seva activitat, per exemple a través d'informes ad hoc relatius a les seves activitats o a l'exercici de les seves missions.

Amb l'objectiu d'assegurar la independència de les autoritats de regulació, és necessari que siguin controlades únicament en relació amb la legalitat de les seves activitats, així com a la correcció i transparència del seu funcionament financer. Pel que fa referència a la legalitat de les seves activitats, aquesta supervisió hauria de ser efectuada solament a posteriori.

Tota decisió presa i norma de regulació adoptada per les autoritats de regulació hauria de ser:

- fonamentada i de conformitat amb el dret estatal;
- susceptible de control pels tribunals competents segons la llei estatal;
- pública.

El text complet de la Recomanació pot trobar-se a:

<http://www.humanrights.coe.int/media/documents/legal%20texts/regulatory-authorities.doc>